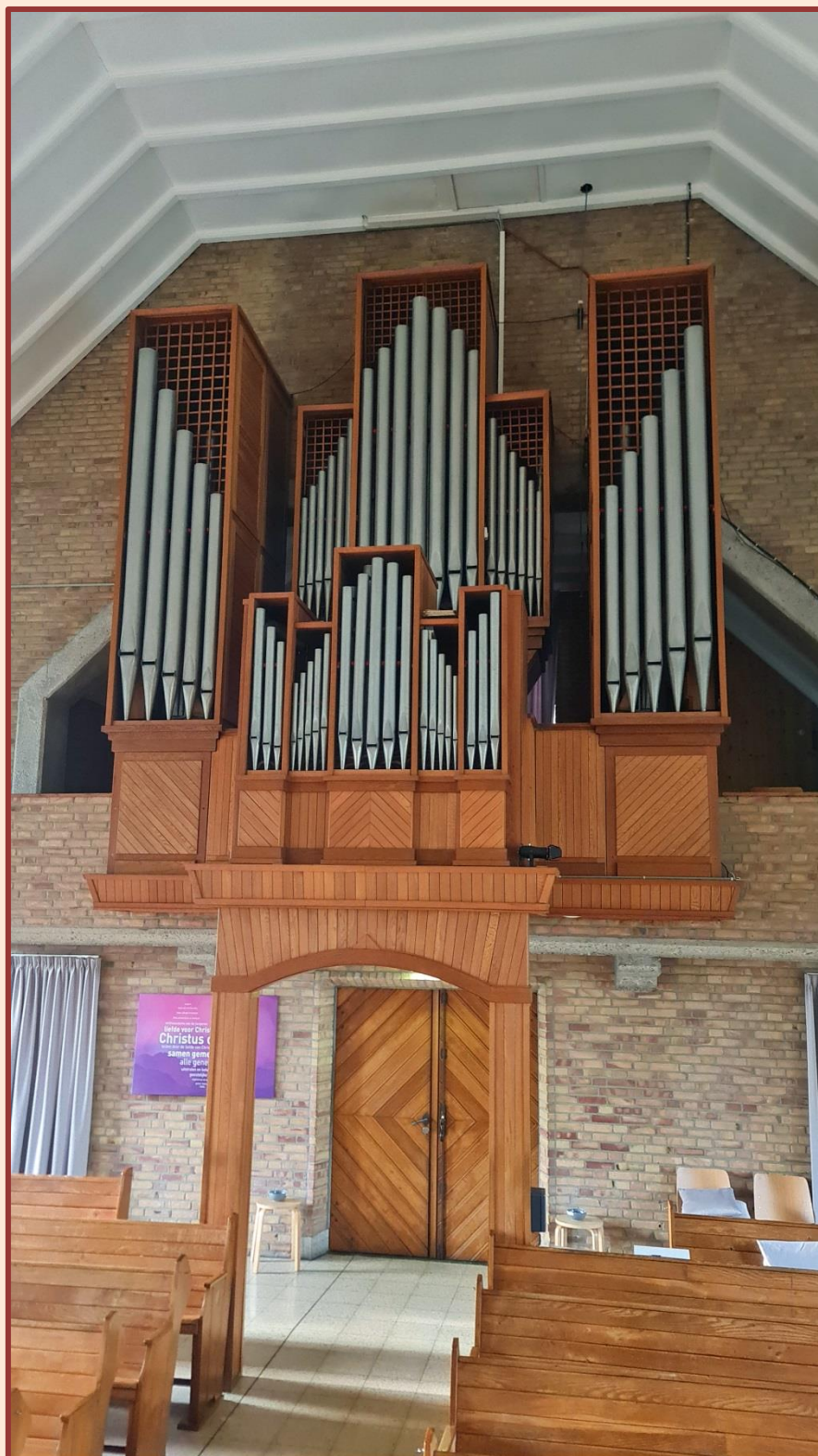

TE KOOP / FOR SALE / ZU VERKAUFEN

VIERDAG- ORGEL

Vierdag-orgel, Westerkerk te Vriezenveen (NL)

De orgelbouwer:

Hendrik (Henk) Jan Vierdag werd geboren op 25 januari 1918. Hij leerde het vak in het familiebedrijf Steinmann & Vierdag. Zijn vader Hendrik Jan sr. en Gustav Steinmann hadden dit bedrijf in 1925 opgericht. Na het overlijden van Vierdag senior in 1945 ging Steinmann verder met zijn eigen bedrijf in Vlothe am Weser (D). In 1946 vestigde Henk Vierdag zich als zelfstandig orgelbouwer in Enschede. In de jaren 50 bouwde hij regelmatig nieuwe orgels onder advies van de Orgelcommissie der Nederlands Hervormde Kerk. Het orgel in de Westerkerk te Vriezenveen werd in 1958 gebouwd door Vierdag. De ingebruikneming vond plaats op 29 oktober. De orgelkas staat visueel zeer fraai in de architectuur van de Westerkerk. Ook de ondersteuningsconstructie van het Rugwerk werd fraai en volledig in stijl van het eikenhouten orgelmeubel ontworpen en vervaardigd. De firma hield in 1981 op te bestaan. Henk Vierdag overleed in 1992.

The organ builder:

Hendrik (Henk) Jan Vierdag was born on January 25th, 1918. He learned his profession in the family business Steinmann & Vierdag his father Hendrik Jan Sr. and Gustav Steinmann founded in 1925. Soon after Vierdag Sr. died in 1945, Steinmann continued his company in Vlothe am Weser (D). In 1946 Henk Vierdag settled himself as independent organ builder in Enschede (NL). From the 1950s he regularly built new organs under advice of the Organ consultants committee of the Dutch Reformed Church. The organ in the Westerkerk in Vriezenveen was built in 1958. The inauguration took place on October 29th. The organ oak case design is very beautiful. The company was closed in 1981. Henk Vierdag died in 1992.

Der Orgelbauer:

Hendrik Jan (Henk) Vierdag wurde am 25. Januar 1918 geboren. Er lernte im Familieunternehmen Steinmann & Vierdag, sein Vater Hendrik Jan Senior und Gustav Steinmann hatten diese Firma 1925 gegründet. Nach dem Tod von Vierdag Senior, im Jahr 1945, setzte Steinmann mit seiner eigenen Firma in Vlothe am Weser (D) fort. 1946 registrierte sich Henk Vierdag als Orgelbauer in Enschede (NL). Ab den 1950er Jahren baute er regelmäßig neue Orgeln unter dem Rad der O.S.V. der niederländischen reformierten Kirche. Die Orgel in Vriezenveen wurde 1958 erbaut. Die Einweihung fand am 29. Oktober statt. Das Orgelgehäuse steht in der Architektur des Westerkerk sehr schön. Das Unternehmen wurde 1981 gekündigt. Henk Vierdag starb 1992.

Dispositie/Specification/Disposition

Hoofdwerk	C-f ³		materiaal
Prestant	8'		70% tin
Roerfluit	8'		33% tin
Octaaf	4'		70% tin
Speelfluit	4'		33% tin
Octaaf	2'		70% tin
Mixtuur	IV-VI sterk	(1 1/3')	70% tin
Trompet	8'		Schalbekers 70% tin
Tremulant			
Rugwerk	C-f ³		
Holpijp	8'		33% tin
Prestant	4'		70% tin
Gemshoorn	2'		33% tin
Roerfluit	4'		33% tin
Nasard	1 1/3'		33% tin
Scherp	IV sterk	(1')	70% tin
Dulciaan	8'		Schalbekers 33% tin
Tremulant			
Pedaal	C-f ¹		
Bourdon	16'		Eikenhout
Prestant	8'		70% tin
Mixtuur	IV sterk	(2')	70% tin
Fagot	16'		Schalbekers 33% tin
Schalmeij	4'		Schalbekers 33% tin

Koppelingen/Couplers/Koppeln:

Hoofdwerk – Rugwerk
 Pedaal – Hoofdwerk
 Pedaal – Rugwerk

De speeltafelkas is evenals het verdere kastwerk gemaakt van eikenhout. Het beleg van de ondertoetsen is van zwart ebbenhout, de boventoetsen zijn van beukenhout met ivoor opleg. Een aantal plaatjes ivoor-opleg is beschadigd. De registerknoppen zijn van een pallisandersoort, de ingegraveerde register-naamplaatjes zijn van ivoor. Het pedaalklavier is van eikenhout.

The casework is made of the oak. The key coverings of the flats are made of black ebony, the sharps are made of beech wood with ivory overlays. Some ivory overlays are damaged. The stop knobs are made from a rosewood type, the engraved designation plates are made of ivory. The pedal board is made from oak.

Das Spieltischgehäuse sind aus Eichenholz gefertigt. Die Ganzton Beläge sind aus Ebenholz, die Halbtöne aus Buchsbaum und Elfenbein. Einige Beläge von Elfenbein sind gebrochen. Die Registerknöpfe sind aus Holz das wie Rosenholz aussieht, die gravierten Registerschilden sind aus Elfenbein. Das Pedal ist aus Eichen.

De speeltafelmechanieken en balansen van de koppelingen bestaan uit aluminium met draadwerk en stelmoeren in de huisstijl van de firma Vierdag. Alles werkt na 50 jaar nog naar behoren maar het moet vanzelfsprekend allemaal wel nagezien worden.

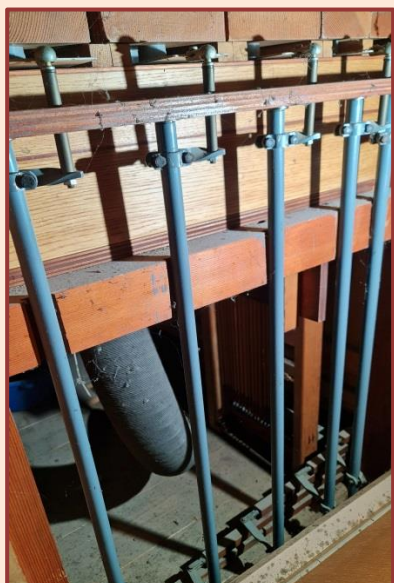

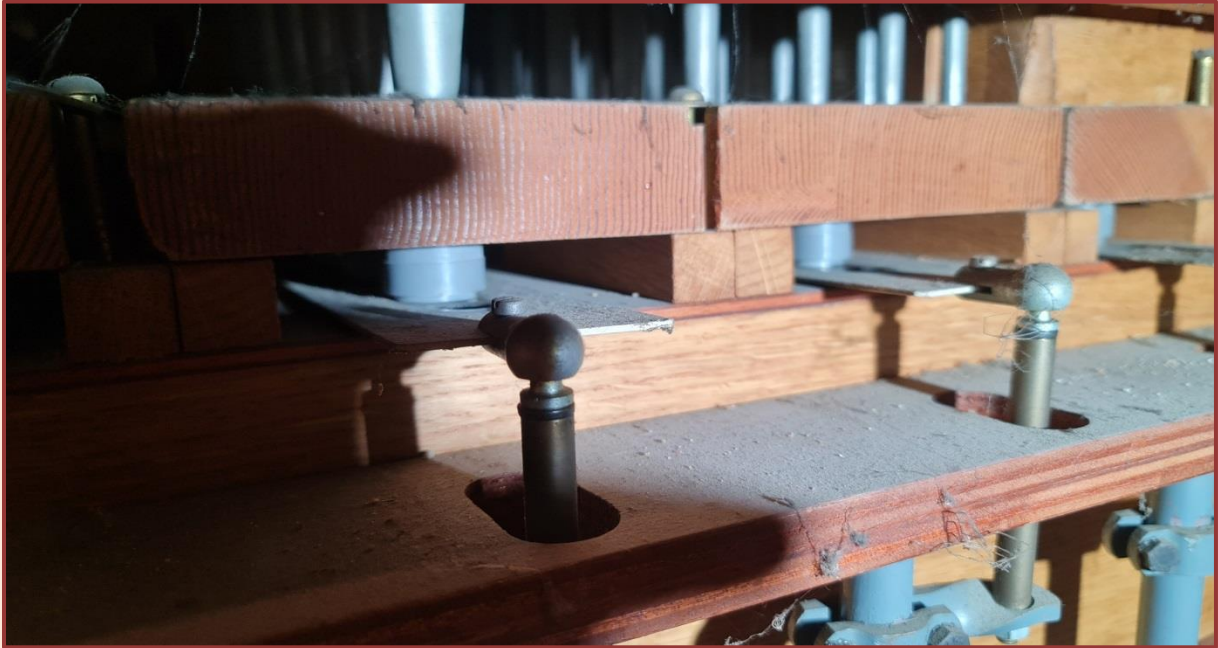
De registermechanieken in de speeltafel zijn gemaakt met eikenhouten trekkers, metalen walsen en kogelgewrichten. De verdere speeltracuur in het orgel werd op traditionele wijze vervaardigd met over het algemeen aluminium walsen en draadwerk. De metalen draden werden voorzien van stelbare moeren zodat alles éénvoudig is na te regelen. De draaipunten werden voorzien van kunststof lagere. De abstracten werden gemaakt van rechtdradig hout, de uiteinden werden met speciaal linnen afgeplakt zodat scheurvorming werd voorkomen.

The console mechanism and balancers of the coupling system consist of aluminium balancers with wire work and adjusting nuts in the house style of the Vierdag organ building company. Everything still works properly after 50 years, but needs to be checked. The stop action in the console is made with oak, metal rollers and ball joints. The tracker action is made in traditional style with mainly aluminium rollers and wire work. The metal wires were fitted with adjusting nuts to adjust the action. The pivot points were fitted with plastic bearings. The trackers are made of straight-grained wood, the ends were covered with (red) linen to prevent cracking. The guidance of the wooden trackers consist of metal pins that are provided with a protective sheath.

Die Spieltraktur mit Waagen der Kupplungen, bestehen aus Aluminium mit Draht und Stellmuttern im Hausstil der Firma Vierdag. Auch nach 50 Jahren funktioniert alles einwandfrei aber selbstverständlich muss alles sorgfältig überprüft werden. Die Registertraktur wurde mit Eichenholz, Metallwalzen und Kugelgelenken hergestellt. Die Spieltraktur im Orgelgehäuse wurde auf traditionelle Weise mit Alu Wellen und Draht hergestellt. Die Drähte wurden mit Muttern versehen damit sich alles einfach verstellen lässt. Die Drehpunkte wurden mit Kunststofflagern versehen. Die Abstaktur ist aus Fichtenholz, die Enden sind mit Leinen überzogen um Rissbildung zu vermeiden.

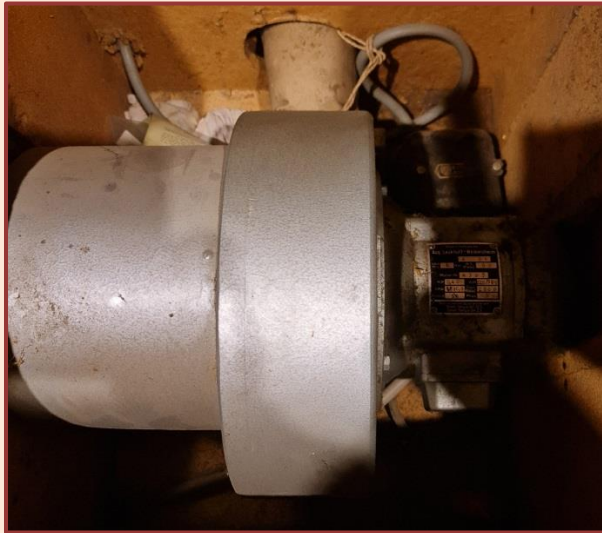

De cancellenramen van de door Vierdag gebouwde mechanische sleepwindluden werden uit eikenhout samengesteld. Het cancellenraamwerk werd voorzien van een triplex dekplaat. Op de dekplaat werden afsluitringen aangebracht. De registerslepen zijn van kunststof. De dammen tussen de slepen zijn van eikenhout. De pijpstocken werden gemaakt van orionpine. Hierin werden verende afsluithulzen aangebracht die op de registerslepen duwen. De speelventielen in de kleppenkast werden voorzien van vilt en leer. De pulpeten zijn van kunststof ringen die ingelaten werden in de kleppenkastbodem. De pijproosters, stempels en stokken zijn van hout. In de kleppenkastbodem bevinden zich de balgen.

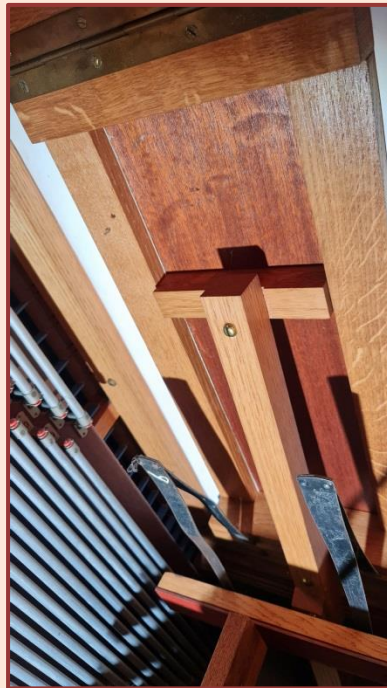

The mechanical slider wind chests are mainly constructed from oak and pine wood. The frame of the wind chest grid was covered with plywood grid table. On this grid table cloth rings were glued. On these rings the sliders are situated. The bars between the sliders are made from oak. The pallets are felted and leathered. The toe-boards for supporting the pipes are made of orion pine, at the bottom, plastic rings with a spring construction were installed that close the holes in the sliders. The pipe rack boards are mainly made from oak. In the bottom boards the floating bellows are situated.

Die Rahmen des Windludenkörpers und des Windkasten sind aus Eichen. Die Windkastenboden sind mit Schwimmerplatte. Das Oberteil des Ludenkörpers sind aus Triplexplatten. Schleifen sind aus Hartgewebe mit Dichtungsringe unter die Schleifen und Ringe mit Spiralfeder zwischen die Schleife und Pfeifenstöcke damit Windverschleiss ausgeschlossen ist. Die Pfeifenstöcke sind aus Orion Pine, die Bretter aus Eichen.

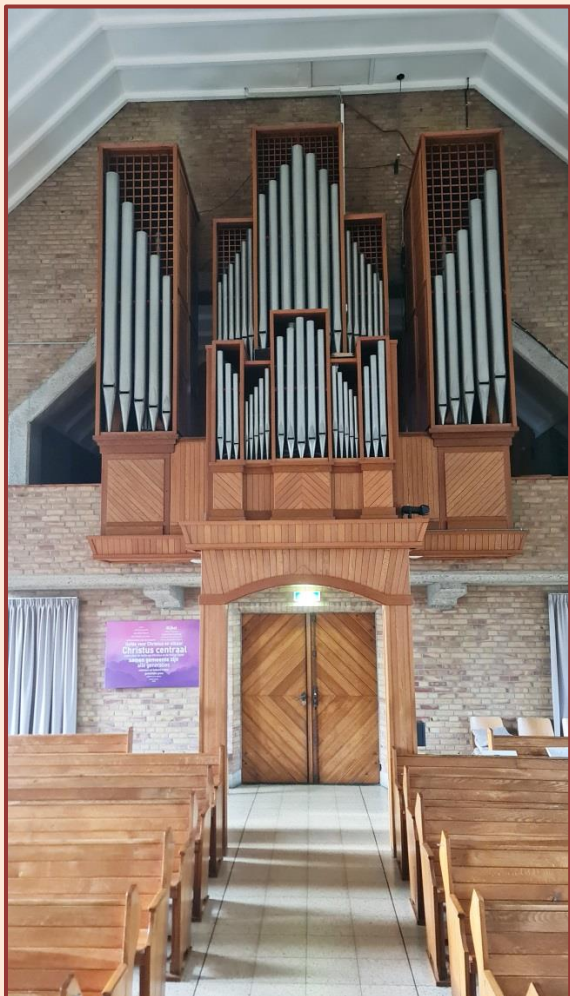

De windvoorziening bestaat uit een ventilator van het fabrikaat Laukhuff (3 fasen, 380VAC, 2.800 omwentelingen p.m.) die in een geïsoleerde kist staat achter het orgel, en meerdere z.g. schokbrekerbalgen in de windladenbodems. Het leer van deze balgen is, voor zover als zichtbaar, in goede staat, maar dit kan pas echt beoordeeld worden tijdens de demontage. De winddruk wordt gerealiseerd met drukveren (bladveren). De windkanalen zijn Westaflex P.A.P.

The wind supply consists of a Laukhuff blower (3 phases, 380VAC, 2800 rev. per minute) that is built in an sound box. There are also several schwimmer bellows or concussion bellows built-in underneath the soundboard. The leather seems still in good condition, however this has to be checked during dismantling. The wind pressure is achieved with springs. Wind trunks were made Westaflex P.A.P.

Die Windversorgung besteht aus einem Laukhuff Ventilator (drei Phasen, 380VAC, 2.800 Umdrehungen) der in einer Box untergebracht ist. Da wurden auch mehrere Ladenbälge/Schwimmerbälge eingebaut. Das Leder ist, soweit erkennbar, noch in einem guten Zustand, aber man kann dies nur während der Demontage wirklich beurteilen. Der Winddruck wurde mit Drückfedern erreicht. Die Windkanäle bestehen aus Westaflex P.A.P.

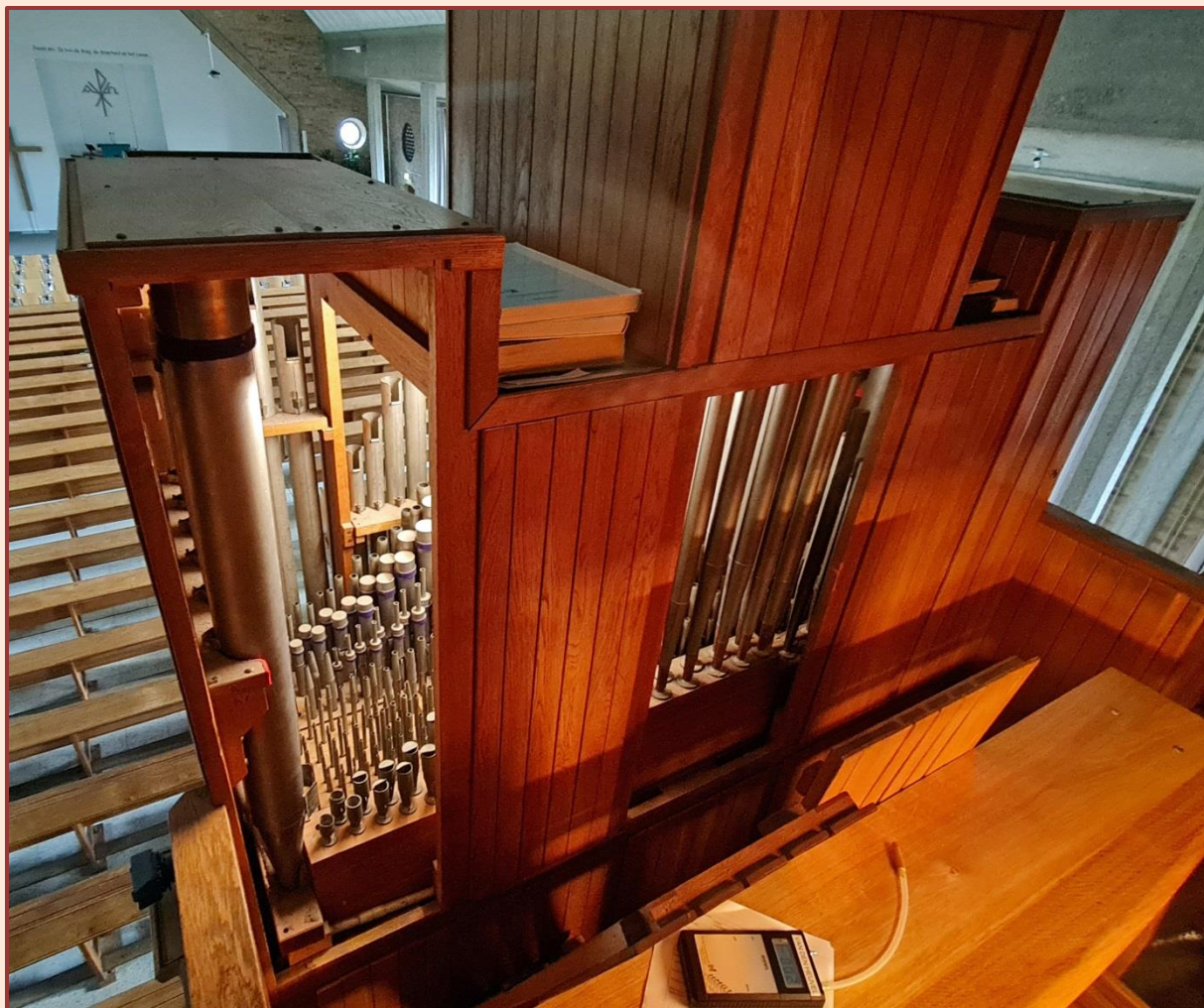

De orgelkasten zijn gemaakt van massief eikenhout. In het middendeel staat het Hoofdwerk met daar-
 onder de speeltafel. Het Rugpositief staat voor de speeltafel, met een tussenruimte van 100cm. Links en
 rechts van de hoofdkas staan, met een doorgang van ca. 60cm, de pedaaltorens. De orgelventilator staat
 achter de hoofdkas, daar staat tevens de originele orgelbank (die niet in hoogte verstelbaar is). De
 mechanieken lopen vanaf de speeltafel onder de verhoogde vloer door naar het pedaal en het
 Rugpositief. De achterwand van de Rugwerkkas is opengewerkt zodat de organist de klankverhoudingen
 vanaf de speeltafel goed kan beoordelen.

The four organ cabinets are made of solid oak. In the middle the Great division and console are situated. The 'Rugpositief' is built in front of the console and at the left and right of the console, with a passage of approximately 60cm, the pedal towers are situated. The organ blower (Laukhuff/Ventus) is installed behind the main organ case, there is also the original organ bench stores (this one is not adjustable in height). The tracker- and stop action are situated under the raised floor. The back wall of the Positive organ case is "open" so that the organist can judge the sound ratios in a better way.

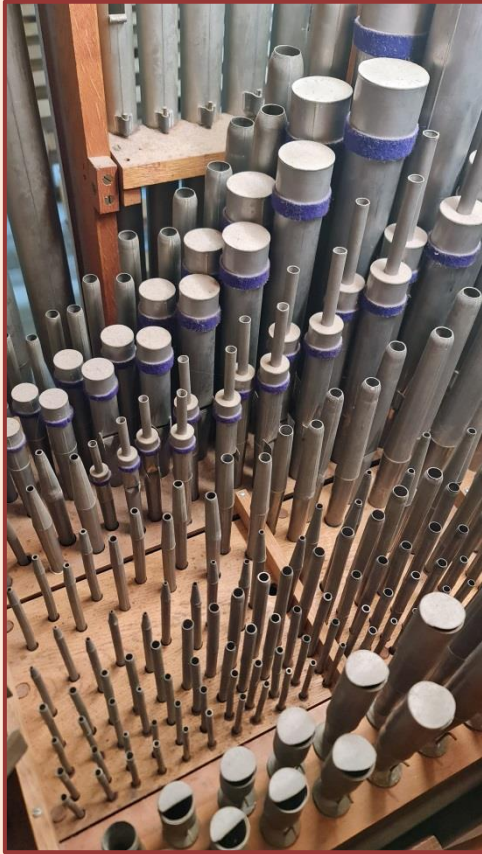
Das Orgelgehäuse besteht aus soliden Eichen. Im mittleren Teil befindet sich das Hauptwerk und Spielschrank. Seitlich befinden sich, mit einem Durchgang von ungefähr 60cm, die Pedaltürme. Der Ventilator befindet sich hinter dem Hauptgehäuse (dort steht auch die ursprüngliche Orgelbank). Die Mechanik läuft vom Spieltisch unter dem erhöhten Boden zum Pedal und Rückpositiv. Die Rückwand davon ist offen so dass der Organist die Klangverhältnisse richtig bewerten kann.

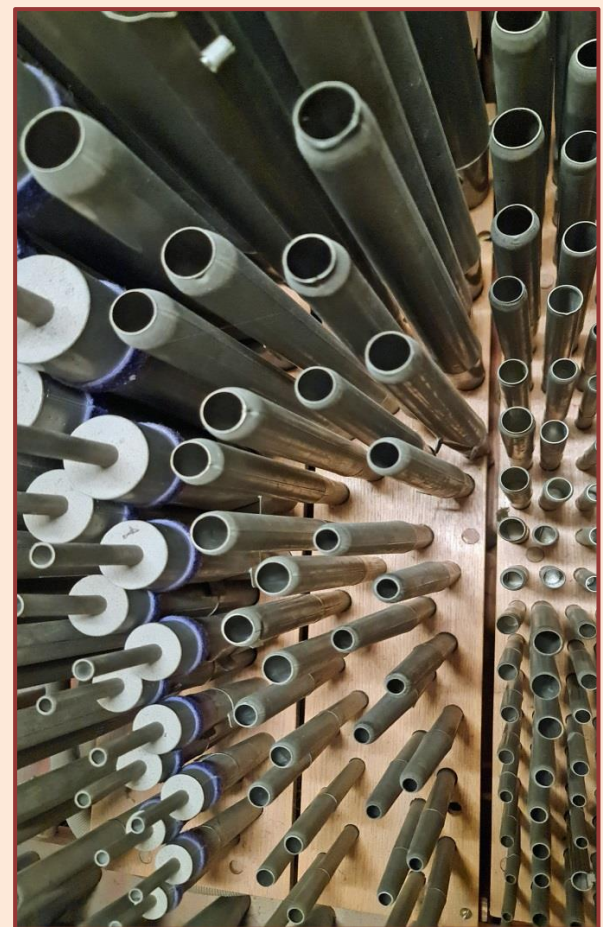
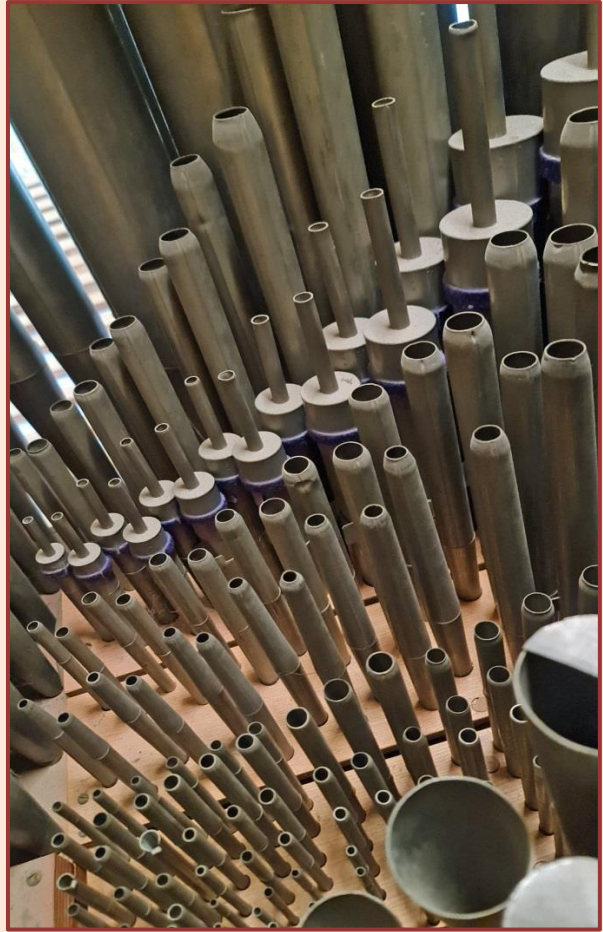
De ruimte tussen de speeltafelwand en de achterwand van de Rugwerkkast is 100cm.
The distance between the console stop jambs and the back wall of the Positive is 100cm.
Der Raum zwischen dem Spieltischwand und der Rückwand des Rückpositifgehäuse beträgt 100cm.

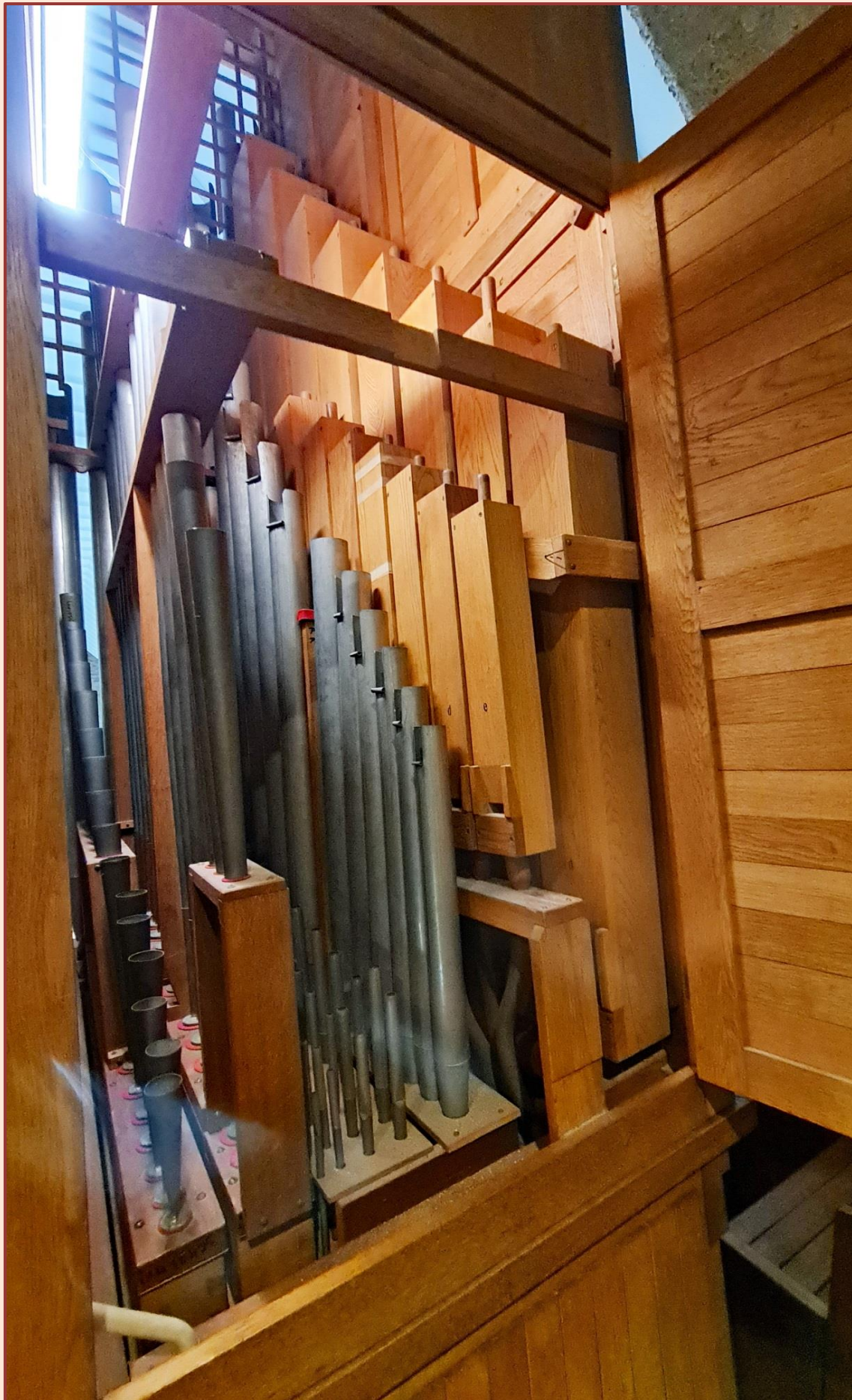
Rugpositief

Hoofdwerk

Pedaal

Het pijpwerk bestaat uit een legering van orgelmetaal (tin/lood) en eikenhout. De tinpercentages, zoals Vierdag deze in zijn bestek had vermeld, zijn aangegeven op de pagina met de dispositie. Over het algemeen is het labiaalpijpwerk in een 'redelijke' staat, wel moeten een aantal voeten en corpussen en de nodige steminrichtingen hersteld worden, dit omdat het orgel niet bepaald zorgvuldig werd gestemd. E.e.a. is zichtbaar op de foto's. Er zijn ook een aantal lijmnaden van de eikenhouten pijpen bij de stemstoppen opengesprongen, deze werden met tape afgeplakt maar moeten vanzelfsprekend opnieuw verlijmd worden. De tongwerkregisters staan in stevelblokken op de windladen. De loden koppen zijn aangetast door oxidatie, dit moet afdoende verholpen worden. Bij een aantal loden haken is ook oxidatie zichtbaar. Tevens moet het orgel goed worden schoongemaakt.

Die Pfeifen bestehen aus einer Zinn/Blei Legierung. Die Zinnprozentsätze, wie Vierdag es in seinem Besteck erwähnt hatte, sind auf der Dispositionsseite angegeben. Im Allgemeinen befinden sich die Labialpfeifen in einem vernünftigen Zustand, ABER eine Reihe von Füßen, auf Länge geschnitten Korpussen und Stimmeinrichtungen (leider hat der Orgelstimmer seinen Job nicht gemacht, wie er es hätte tun sollen) müssen wiederhergestellt werden (siehe Bilder). Da sind auch einige Holzpfeifen zu reparieren. Die Bleiköpfe der Zungenregister sind durch Oxidation beeinflusst, und auch dies muss ordnungsgemäß behoben werden. Gleiches gilt für einige Haken.

The pipe work consist of an alloy of organ metal (tin/lead), and wood (oak). The tin alloys are specified by Vierdag in his cutlery and indicated on the page of the stop list specification. In general the flue pipe work is in reasonable condition, but a number of pipe feet and bodies, and especially bodies cut on length, need to be straightened and repaired as the organ tuner did not do his job as he should do. There are also a few glue-seams of the wooden pipes cracked and temporary fixed with tape, so these pipe-ends must be glued again. The reeds are situated in wooden blocks on the wind chest: the lead heads are affected by oxidation, this must be properly repaired or exchanged. Some hooks of lead (soldered on the larger pipes) need also to be exchanged.

Afmetingen

Dimensions

Maße

Hoogte orgelkassen in centimeters

Height organ cases in centimeters

Höhe Gehäuse in Zentimetern

Hoofdwerkkas	500
Main organ case in center	
Hauptwerkgehäuse	
Pedaalkas	490
Pedal organ case	
Pedal Gehäuse	
Rugpositief	170-200-170
Positif case	
Rückpositiv	
Totaalbreedte Pedaal-Hoofdwerk-Pedaal	454
Total Width Pedal-Great-Pedal	
Gesamtbreite Pedal-Hauptwerk-Pedal	
Totaaldiepte Positief+Speeltafel/Hoofdwerk	255
Total Depth Positif + console/Great	
Gesamttiefe Positiv + Spieltisch/Hauptwerk	
Oppervlakte pedaalkas	156 x 85
Surfaces pedal casework	
Base jedes Pedalwerk	
Oppervlakte Hoofdwerkkas	207 x 90
Surface Great	
Base Hauptgehäuse	
Oppervlakte Rugpositief	207 x 80
Surface Positif	
Base Rückpositiv	
Afstand tussen de speeltafelwand en de achterwand van het Rugwerk	100
Distance between the back wall of the Positif and stop jambs console	
Distanz zwischen Positiv Gehäuse und Registerbrett Spielschrank	

Verkoop In 2022 besloot de Hervormde Gemeente van Vriezenveen om drie van haar kerkgebouwen te verkopen. De Grote Kerk, midden in het dorp, blijft behouden als samenkomstplaats voor de gemeenteleden. Daarnaast wordt er een multifunctioneel centrum inclusief een kerkzaal gebouwd. Het in 1958 gebouwde Vierdag-orgel in de Westerkerk werd in 1987 door de orgelbouwfirma Pels & Van Leeuwen ('s-Hertogenbosch) gerestaureerd en geherintoneert. De laatste decennia was het orgel in onderhoud bij orgelbouwer Ide Boogaard uit het nabijgelegen Rijssen. Het is bekend dat Van den Heuvel-Organbouw bv uit Dordrecht veel ervaring heeft om een nieuwe locatie te vinden voor gebruikte kerkorgels, vandaar de opdracht aan Van den Heuvel om een nieuwe bestemming te zoeken. De huidige nieuwbouwkosten van een kerkorgel van deze omvang bedragen momenteel meer dan 500.000 euro. De vraagprijs van de Hervormde Gemeente is Euro 39.500. Deze prijs zal zeker interessant zijn voor een gemotiveerde koper die een passend pijporgel zoekt. Voor de Hervormde Gemeente is het belangrijk dat dit kerkorgel een goede herbestemming zal krijgen, bij voorkeur in een kerkgebouw en een kerkelijke gemeente die het orgel veelvuldig zal gaan gebruiken. **Ieder serieus bod voor het orgel wordt dan ook zeker overwogen!** De koper kan het orgel geheel in eigen beheer, of met een orgelbouwer naar keuze, overplaatsen! Indien gewenst kan Van den Heuvel-Organbouw een koper vrijblijvend adviseren. De laatste kerkdienst in de Westerkerk zal op 30 juni 2024 plaatsvinden, in de week erna kan het orgel worden gedemonteerd.

For sale In 2022, the Reformed Church of Vriezenveen decided to sell three of its church buildings. The Grote Kerk, in the middle of the village, is preserved and a new multifunctional center, including an auditorium, is added. The Vierdag organ in the Westerkerk, was built in 1958, restored and re-voiced in 1987 by the Pels & Van Leeuwen organ builders ('s-Hertogenbosch), and since this century Ide Boogaard was responsible for the maintenance as this organ building company was situated in Rijssen which is nearby Vriezenveen. It is known Van den Heuvel-Organbouw from Dordrecht has a lot of experience in finding a new location for used pipe organs, this is why this builder had been given the exclusive assignment to find a new destination for this organ. The actual construction costs for a new church organ of this size is over 500.000 euros. The asking price is 39.500 euros. This price will certainly be interesting for a buyer who is looking for a suitable organ. For the reformed church of Vriezenveen however, it is important the organ gets a new future, so **EVERY SERIOUS OFFER for the organ will be considered!** The buyer can transfer the organ himself, or together with an organ builder of his own choice. Only if desired Van den Heuvel can advise or assist. The last church service will take place on June 30th 2024, the organ can be dismantled in the week after.

Verkauf Im Jahr 2022 beschloss die Reformierte Kirchenrat von Vriezenveen, drei seiner Kirchengebäude zu verkaufen. Der Grote Kerk, in der Mitte des Dorfes, bleibt erhalten und ein multifunktionales Zentrum wird hinzugefügt. Die in 1958 im Westerkerk erbaute Vierdag-Organ wurden von der Orgelbauer Pels & Van Leeuwen (s-Hertogenbosch) restauriert und neu Intoniert. In den letzten Jahrzehnten war Orgelbauer Ide Boogaard aus dem nahe gelegenen Rijssen verantwortlich für die Pflege. Es ist bekannt dass Van den Heuvel-Organbau viel Erfahrung bei der Suche nach einem neuen Standort für Gebrauchtorgeln hat, deshalb hat er den exklusiven Auftrag erhalten einen neuen Bestimmungsort für diese Orgel zu finden. Der Käufer kann diese Orgel jedoch vollständig in eigener Verwaltung, mit einem befreundeten Orgelbauer, übertragen! Auf Wunsch berät Sie Van den Heuvel-Organbau unverbindlich. Die aktuellen Neubaukosten einer Kirchenorgel dieser Größe betragen derzeit mehr als 500.000 Euro. Der Preisvorstellung ist 39.500 Euro, und dieser Preis wird sicherlich für einen motivierten Käufer, der auf der Suche ist nach einen Orgel, interessant sein. Für die Reformierte Gemeinde Vriezenveen ist es jedoch wichtig, dass diese Kirchenorgel einer sinnvollen Nutzung zugeführt wird, vorzugsweise in einem Kirchengebäude und eine Gemeinde, die die Orgel häufig nutzt. **Ein seriöses Angebot für die Orgel wird deshalb sicherlich ernsthaft in Betracht gezogen!** Der letzte Gottesdienst im Westerkerk findet statt am 30. Juni 2024. Die Orgel kann in der Woche danach abgebaut werden.

Verdere inlichtingen / weitere Informationen / more information

Jan L. van den Heuvel – Organbouw bv

Amstelwijckweg 44 NL3316 BB Dordrecht T. 078 – 6179540 International + 31 78 6179540

E-Mail vdheuvel.orgelbouw@wxs.nl

www.vandenheuvel-organbouw.nl